

'Bu haksızlıktır'

Önceki gün Yabancılar Görevlisi Beck'in çifte vatandaşlıkla ilgili olarak hazırladığı ve basına açıkladığı 6 sayfalık basın bildirisine Avrupa Türk Toplumunu Başkanı Hakkı Keskin'den sert bir cevap geldi

Federal Yabancılar Görevlisi Marieluise Beck'in "Çifte vatandaşlığın SPD yeşiller

Koalisyon Hükümeti tarafından engellenmediğini" anlatmak için yaptığı basın açıklamasında sert çıkışını ve olayları örtbas etmesine tepki gösteren Almanya Türk Toplumunu (ATT) Başkanı Hakkı Keskin'den cevap geldi.

Gerçekler örtbas edilemez

Başkan Keskin "Bayan Beck'in 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren yürürlüğe giren yeni vatandaşlık yasasına ilişkin olarak yaptığı açıklamaya, bize de atıfta bulunulduğu ve konunun bizim için de önemi nedeniyle cevap verme gereği doğmuştur. Vatandaşlık yasasına yaptığımız eleştirilerde "Haksızlık" yapmadığımız gibi, "Doğru bilgilendirme" titizliğimizi de her zaman olduğu gibi aynen koruduğumuzu önemle belirtmek isteriz.

Almanya Türk Toplumunu hiçbir zaman gereksiz tartışmalara girmemiştir. Hele hele görevleri gereği Almanyalı göçmenlerin haklarını savunması ve onların yanında yer alması gereken yabancılar görevleriyle polemige ve sürtüşmeye girmeyi asla istemez. Daha önceki yabancılar görevlileriyle böyle bir tartışma veya sürtüşme de sözkonusu olmamıştır. Aksine kendileriyle sürekli bir dayanışma ve birliktelik hak ve çıkarlarıyla ilgili konularda çok daha duyarlı ve hatta göçmenlerden yana bir tavır içerisinde olmaları gerektiği inancındayız. Yabancılar görevlileri, hükümeti görevlisi olmasına karşın, olabildiğince hükümetten bağımsız ve hükümet karşıtı eleştirel olmayan, kendilerinden üstlendikleri görev gereği beklenir. Daha önceki üç Federal hükümet görevlisi bay Heinz Kühn (Kuzey Rhen Westfalya eski Başbakanı) Bayan Leolotte Funke ve Bayan Cornelia Schmalz-Jackobsen hükümetlere yönelik uyarı ve eleştirileri görevlerini başarıyla yapmışlardır. Hatta bayan Funke, Kohl hükümetinin göçmenler politikasındaki vurdum duymaz tavrı nedeniyle görevinden protesto yaparak istifa etmiştir. Bu gerçeğin bilinmesinde yarar vardır.

Gerekli girişimleri yaptık

Almanya Türk Toplumunu'nun yeni vatandaşlık yasasına yaptığı eleştiri nesne (objektif) bir değerlendirme ve gerçektir, kişisel bir yaklaşım değildir. Çünkü yasanın taslağı tartışılırken, natirılacağı gibi bir dizi yazılı açıklama yaptık, siyasi parti yetkilileriyle görüşmeler yaptık ve hatta 200 demerin imzasını taşıyan bir protesto afişini Bonn'da basına

tanıttım ve hükümet partisi yetkililerine verdim.
Yeni vatandaşlık yasasına ilişkin eleştirilerimiz aynen şöyledir:

1. SPD ve Yeşiller/Birlik partileri muhalefette iken, hükümeti kurma aşamasında ve hükümet kurulunca, çifte vatandaşlığı kural olarak belli koşulları yerine getirenler için yasallaştırılmalarını açıkladılar. Koalisyon ve hükümet anlaşmasında da yer alan ve ilk yasa tasarısına yansıyan bu karardan, hessen seçimlerinden hemen sonra vaz geçildi. Yeni yasa 10 yaşından yukarı olanlara istisnalar dışında bu hakkı tanımıyor. Bayan Beck'in çifte vatandaşlığın amaç olmadığı, on yıllardır bu ülkede yabancı stat-

larla istedik. Hatta aralarında eski Adalet Bakanı FDP'li yetkililerle yaptığımız görüşmede o denli ısrar ettik ki, Alman halkının daha fazla Türk'ün Alman vatandaşına olmasına henüz hazır olmadığı bize açıkça söylendi. Diploması dilinde sorumlular bir talebi kendileri istemiyorsa, bundan halkı sorumlu tutarlar.

Eğer karşılıklı ilkesi, bu tanıyan her ülke vatandaşına tanınsaydı, Türkiye çifte vatandaşlığı tanıdığı için, Almanya'daki Türklerle de çifte vatandaşlık yolu açılmış olacaktır. Böyle bir hakkı yalnız Avrupa Birliği ülke vatandaşlığıyla sınırlamanın hiç bir mantıklı ve inandırıcı açıklaması yoktur ve olamaz. İsmi gereği karşılıklı ilkesi, Almanlara bu hakkı tanı-

Yasa bizleri dışlıyor

Ancak 21 ülke vatandaşlık yasası, vatandaşlıktan çıkaramadığı için, onlar eski ve yeni yasaya göre çifte vatandaş olabilmektedirler. Böylece bu değişiklikten de genelde etkilenen esas göçmen grubu Türkler olmaktadır. Bayan Beck'in yasal sınırın bitiş çizgisi olarak tanımladığı bu hak, dokunulmayan yasal bir haktır. İşte Türkler için bu iki çok önemli değişiklik, yeni yasa onları en fazla etkileyen ve dışlayan niteliktedir. Bu durum nesnel bir gerçektir, yorum değildir. Türkler için var olan bir kapı bir yandan kapatılırken, diğer yandan karşılıklı ilkesine bağlı olarak getirilen yeni bir yasal haktan, Türklerin yararlanması engellenmiştir. Türklerin böylece dışlandığı asla tartışılmayacak kadar açıktır. Birinci ve ikinci kuşak Türklerin Alman vatandaşlığına olma koşullarının ağırlaştırıldığı, Bayan Beck'in gelmek ve bunun görülmesini istemek, düpedüz bizlerin ahmak yerine istek doğrultusunda Türk vatandaşlık yasasında, vatandaşlıktan çıkartılmaya ilişkin olarak söyledikleridir. 'Böyle bir yasa değişikliğini provokasyon olarak görürüz' demektir bayan Beck. 21 ülke vatandaşın yıllardır yararlandığı bu haktan Türklerin de yararlanması neden provokasyon olur? Bu hükümet daha fazla göçmenin ve Türk'ün Alman vatandaşlığına istemiyor muydu? Bunun için çifte vatandaşlık öngörülmemişti? Bu tasarı Federal Danışma Meclisindeki çoğunluk kalmadığından bırakılmamıştı mı? Şimdi Türkiye'nin kendi vatandaşlığına geçebilmesi imkân sağlanmasını, olsa olsa bu hükümetin ve özellikle de yabancılar görevlisinin selamlaması gerekmez mi? Buna karşı çıkılmasını anlamak mümkün müdür? O zaman akla FDP'li yetkilinin yukarıda aktarılan sözleri gelmez mi? O zaman söylenenlerin inandırıcılığı kalır mı hiç?

Alman vatandaşlığına geçişin kolaylaştırılacağı koalisyon hükümetinin ana ilkesiydi. Oysa 'yeterli düzeyde' Almanca bilme koşulu getirilerek, özellikle birinci ve hatta ikinci kuşak için, Alman vatandaşlığına alınması çok büyük ölçüde ağırlaştırıldı. Bu koldan da en fazla olumsuz etkile-

necek kitle ne yazık ki Türklerdir. Daha önce derdini sözlü olarak anlatabilecek düzeyde Alman bilmek yeterken, yeni yasayla hemde yazılı olarak yeterli düzeyde Almanca bilme şartı getirildi. Daha bir kaç gün önce yetkili bir SPD'li, bayan Beck'in ve benim de bulunduğum bir televizyon yayınında, göğsünü gere gere Bavayera İçişleri Bakanına 'Almanca bilme koşulunu kendilerinin ağırlaştırdığını' söylüyordu.

5. Alman vatandaşlığına geçmenin nesnel olarak birinci ve ikinci kuşak ve özellikle de Türkler için ağırlaştırıldığı tartışmaya götürmez bir gerçektir. Hiç kimse bizden bu gerçeği görmeyerek yanlışla doğru demeyi beklememelidir. Bu nesnel gerçeği özellikle de yabancılar görevlisinin kabul ederek, olası bir gelecekte vatandaşlık yasasında yeni düzenlemeye gidilmesini istemese bizim kadar bayan Beck'in de görevi olsa gerekir.

Yeni vatandaşlık yasasında Almanya'da doğacaklar için 'kana bağlı vatandaş olma koşulundan' vazgeçilerek, Almanya'da doğma koşulunun getirilmesi gerçekten de çok önemli bir yeniliktir. Bunun öneminin Bayan Beck gibi bizde vurguluyoruz. Baştan beri isteklerimiz arasında yer alan bu düzenlemeyi kalpten selamlıyoruz.

Bu hakkın geriye dönüşü olarak 10 yaşına kadar olanların tanınması ve bu haktan yararlanılmasının bu yıl sonuyla sınırlandırılması, ne yazık ki pek anlaşılır bir tavır değildir. Almanya Türk Toplumunu olarak üye demeklerimize gönderdiğimiz yazılarda bu haktan yararlanılması için gerekli bilgilendirme çalışmalarını yapmalarını istedik. Bu çalışmalar yapılmaya da başlandı ve tatil sonrası daha da yoğunlukla sürecektir.

Günah keçisi aranıyor

Ne var ki, ana-babalara büyük anne ve büyük babalara vatandaşlık zorluk getirirken, torunlara kolaylık getiren bu uygulamanın, Türk aile anlayışında onay görme-yeceğini daha baştan yetkililere söyledik. Nitekim Alman vatandaşlığına yapılan başvurulardaki genel düşüşün gerçek nedeni budur. Bu nedenler görülerek gerekli düzenlemelere hazırlanmak gerekir. Korkarız ki önümüzdeki aylarda ve yıllarda, Alman vatandaşlığına geçişler beklenenin çok altında kalırsa, bunun gerçek nedenleri görülmemelikten gelinerek, bir günah keçisi aranacak ve bu da bizler olacağız. Oysa biz, Almanyalı Türklerin en büyük kesiminin Alman vatandaşlığına olması için yıllardır ısrarla ve kararlılıkla çalışan örgütüz. 20 yıla yakındır, kişiler olarak da eyalet örgütleri olarak da bunun uğraşını vermektediriz" dedi.

üşüyle yaşamakta olan göçmenlerin eşit haklara sahip olabilmeleri için bir araç olduğunu belirten görüşleri doğrudur. Çünkü yapılan araştırmalar ve deneyimlerle görülmüştür ki, özellikle de birinci ve ikinci kuşak göçmenler, iki kimlikle yaşamak istemedikleridir. Bu nedenle de, sahibi olunan vatandaşlığın korunmasına gözyu-mulması, yani çifte vatandaşlığın kural olarak tanınması, bu amacın vazgeçilmez aracıdır. Bu görüş ve amaç doğrusu, siyasi gerekçelerle bu bizi hedefe götürecek araçtan vazgeçilmesi kesinlikle yanlış bir seçimdir. Bu ergeç görülecektir. Eleştirilerimizin odak noktası, bu aracı daha önce savunuların, bundan vazgeçmelerine yöneliktir.

2. Çifte vatandaşlıkla ilgili en belirleyici istisna, karşılıklı ilkesidir. Yani bir başka ülke Alman vatandaşlarına çifte vatandaşlık hakkı tanıyorsa, o ülkenin vatandaşları da Almanya'da bu haktan yararlanabilmektedirler. Ancak bu istisna koşulu Avrupa Birliği vatandaşlığına olma koşulunun kaldırılmasını yetkililerle yaptığımız görüşmelerde önemle ve is-

yan her ülkeye tanımak zorundaydı. Bu sınırlandırılmayla temelde Türkler'in dışlandığı nesnel bir gerçektir.

Kohl, Mesut Yılmaz ile görüştü

3. Bilindiği gibi eski yasaya göre Almanyalı Türkler Alman vatandaşlığına geçerken önce Türk vatandaşlığından çıkıp Alman vatandaşlığına geçtikten sonra yeniden Türk vatandaşlığına geri alabilmekteydiler. Bu yoldan 260 binden fazla Türk çifte vatandaş olabildi. Kohl hükümeti buna çok karşı olduğunda, yasayı değiştirme-sinin bunu engelleyemiyordu. Bu nedenle de Kohl, Mesut Yılmaz'la yaptığı son görüşmesinden bundan şikayetçi olarak, Türkiye'nin bu uygulamayı kaldırmasını istemiştir. Hazırlığı yapılmaksızın pembe kart uygulamasına yaygın olarak geçilmesi böylece başlar.

Kohl hükümetinin bile kapayamadığı Türklerin yararlandığı bu çifte vatandaş olma kapısı, yeni yasayla kapatıldı. Kuşkusuz bu yasa diğer ülke vatandaşları için de geçerlidir.